

Výročná správa ZCHVMSKV za rok 2019

VČS sa konala v r. 2019 9. marca v LH. Zúčastnilo sa ho 46 členov čo je 69 % našich členov. Ako hosť bola prítomná p. Dr. Čermáková – vedúca ÚVČ. Na tejto schôdzi boli prijatí do Združenia traja noví členovia – Jaroslav Bolček, Jarmila Klačková a Július Šoltés. Na tejto VČS sa konali aj voľby do výboru a RK Združenia. Za predsedu združenia bol zvolený Ing. Stanislav Mlynarčík, za tajomníka Ing. Jaroslav Gasper, za podpredsedu Ing. Ján Kopernický Csc., a za členov výboru VI. Sokol, Martin Maniak, Mgr. Peter Sklenka a Ladislav Balvan, ktorého sme na najbližšej VS zvolili za pokladníka Združenia. Za predsedu KRK bol zvolený Ing. Jozef Uhrin a za členov RK Karol Laco a Karol Meszároš. Funkčné obdobie členov výboru je 3 roky, takže ďalšie voľby očakávame v marci 2022. Po VČS sa uskutočnila prednáška zameraná na plemenársku prácu a výskumné úlohy, ktorú prezentoval pracovník ÚVČ Ing. Jaroslav Gasper. Na VČS Dr. Čermáková referovala o výskumných úlohách ÚVČ. o podaných projektoch a o náplni práce pracovníkov ÚVČ., ďalej sa viedla diskusia o testovaných matkách, o evidencii a jej archivácii, o dovoze matiek zo zahraničia, o zisťovaní príslušnosti včiel k danému plemenu, o odpredaji matiek, o webe Združenia, o budúcnosti Línie Mošovčanka, o výpadkoch včelstiev, cenách matiek, o možnosti vstupu Združenia do SZV, o návrhu plemenárskeho zootechnika atď.

Povinnú plemenársku dokumentáciu podľa Chovateľského poriadku za rok 2019 neodovzdalo 7 našich členov. Viacerí z nich avizovali, že nebudú členmi Združenia. Jeden poslal Výkaz odchovaných včelích matiek 11. februára 2020, čo je vlastne už k ničomu. Povinná plemenárska evidencia sa má odovzdať do 1. novembra bežného roku podľa chovateľského poriadku. Najneskôr do zasadnutia UK MPRV SR, ktoré býva v decembri.

Výbor Združenia zasadal od poslednej VČS 4 x. Na prvom zasadnutí 1. mája 2019 sa riešilo opätovné zaregistrovanie Združenia na MV SR, ktoré museli absolvovať všetky občianske združenia. Dovtedy sa registrovali na štatistických úradoch, teraz to je na MV SR. Prebrala sa pokladňa od p. Priehodu aj pečiatka, bolo potrebné zmeniť podpisové vzory v banke, riešila sa línia Mošovčanka možnosť udržania tejto línie aj vstupom zaťa pána Karabela do nášho Združenia, riešilo sa členstvo v SZV, návrh vytvorenia pozície plemenárskeho zootechnika, odmena pre p. Čermákovú a p. Priehodu. P. Čermáková odišla do dôchodku a p. Priehoda dovŕšil vek 80 rokov. Do Rady štatútu plemenárskej evidencie boli navrhnutí p. Ing. KOPernický, VI. Sokol a Ing. Gasper, do chovateľskej komisie za VSK VI. Sokol, Kopernický + pracovník ÚVČ., za SSK St. Mlynarčík a M. Števko + pracovník ÚVČ. a za ZSK Karol Laco, D. Kollár a pracovník ÚVČ. Na svojom druhom zasadnutí VS 9. októbra 2019 riešila pomoc ÚVČ. pri realizácii kurzov chovu včelích matiek a hlavne insemináčného kurzu, termíny sú uvedené aj na webe nášho Združenia resp. link, vyhodnocovalo sa plnenie si povinností členov podľa chovateľského poriadku- teda odovzdávanie povinnej dokumentácie, kde sa dôraz bral hlavne na ŠCH, kde pri neplnení povinností môže dôjsť k zníženiu úrovne chovu. A do budúca kto požiada o zvýšenie chovu na šľachtiteľský chov musí prakticky preukázať, že ovláda insemináčnú techniku inseminácie vč. matiek. Boli navrhnutí za členov komoditnej rady aj za člena UK MPRVS SR za Združenie, aj ako oponent pre výskumné úlohy Ing. Ján Kopernický a ako zástupca – náhradník bol navrhnutý VI. Sokol. Prejednával sa vstup Združenia do SZV, ako som vyššie napísal aj sprísnenie podmienok pre získanie postavenia ŠCH, príprava VČS a Gasper informoval o akreditácii kurzov chovu vč. matiek. Nedostali sme odpoveď ku žiadosti o plemenárskeho zootechnika. Prešli sa výsledky kontrol nových chovov v Združení. Prejednával sa Štatút sekcie chovateľov vč. matiek, ktorý nám poslal predseda SZV. Výbor po naštudovaní sekcie chovateľov vč. matiek nedoporučuje vstup do SZV formou sekcie. 31. januára 2020 sa konala VS v Šahách na pozvanie Karola Laca- člena RK. Kde sa pokračovalo v príprave VČS, vyhodnotilo sa plnenie uznesení z VČS, o možnosti zavesenia na web ponuky vč. matiek- kde treba pripraviť tlačivo a určiť podmienky za akých sa táto možnosť umožní našim členom, opäť sa riešila možnosť vstupu do SZV a to za podmienok 100 € jednorázovo

a 0,75 € /včelstvo. Výbor neodporučil ani túto možnosť vstupu lebo by sa jednalo o diskrimináciu nečlenov SZV. Rozdelili sa úlohy pri organizovaní VČS. Program schôdze, navrhlo sa urobiť školenie pre ŠCh a TS a naučiť ich viesť elektronickú evidenciu, ten čo sa školenia nezúčastní sa navrhne zníženie úrovne chovu. Ing. Kopernický informoval o priebehu komoditnej rady a Gasper informoval o zasadnutí UK MPRV SR. Riešilo sa vydávanie nového Záznamníka chovateľa vč. matiek –čiže adresár členov, úvodník atď.

12. 12. 2019 sa v Liptovskom Hrádku konalo zasadnutie UK MPRV SR. Keďže skončilo funkčné obdobie členov, zúčastnili sa zasadnutie novozvolení členovia. Za predsedníčku bola zvolená vedúca Ústavu včelárstva Ing. LUBICA RAJČÁKOVÁ, PhD., za tajomníka Ing. Jaroslav Gasper – obidvaja ako zástupcovia PPO, za ZCHVMSKV bol zvolený Ing. Ján Kopernický CSc, za PS ich riaditeľ GOROZDI, za SZV predseda Ing. Rusnák, za OZ Slovenskí včelári jeho predseda Albert Gross a za MPRV SR sl. Svetláková a za ŠVPS MVDr. Papierniková. MVDr. Papierniková sa ospravedlnila. Takže na zasadnutí boli odovzdané menovacie dekréty podpísané ministerkou poľnohospodárstva, prebralo sa plnenie uznesení z minulého zasadnutia, ktoré boli splnené všetky, boli schválené dokumenty ku ŠCH a TS, ako štatúty, metodika a plán prác na TS, navrhlo sa zrušenie ŠCH a TS p. Karabela z dôvodu úmrtia, prejednála sa žiadosť p. Maniaka o uznanie vlastnej línie včiel z Podolínce. Chov bol prijatý do uznávacieho pokračovania. P. Maniak predložil evidenčné lístky matiek, v ktorých dokladoval, že v jeho chove je robená inseminácia vč. matiek, v CEHZ má vedených 35 včelstiev, takže musí navýšiť počet včelstiev na min. 50. Vyberie otcovské a materské včelstvá a bude sa tam pokračovať v inseminácii matiek. Je členom Združenia od r.2016, aktívny člen, člen výboru, absolvoval kurz chovu vč. matiek aj inseminačný kurz a ovláda vedenie evidencie elektronickou formou. Ing. Gasper poukázal na nedostatky v príručke žiadateľa ku NV 337/2019. V prílohách 41 a 42 sa nedá rozlíšiť medzi nákupom matky a včelej larvy, žiadal vysvetlenie bodu 3.5 § 9, pýtal sa kto bude odobrovať alebo regulovať nákup matiek zo zahraničia alebo sa to nechá na benevolenciu včelárov, keďže pri dovoze matiek zo zahraničia nie je povinnosť uvádzať plemennú príslušnosť. Tiež či sa ku včelej larve bude predkladať evidenčný lístok. Vedúca PPO predstavila akreditované kurzy, ktoré získal ÚVČ. na ďalších 5 rokov či už sú to školenie AUVL, plemenárska práca alebo Začínajúci včelár. V dohľadnej dobe sa pripravujú ďalšie akreditácie ako je senzorka medu a včelie produkty a riešili sa problémy preplácania kurzov jak jednotlivým lektorom tak aj ÚVČ. za realizáciu kurzu, keďže v r. 2019 boli krátené prostriedky za realizované kurzy. Ing. Gasper Informoval prítomných o usmernení ŠVPS ku vydávaniu veterinárnych osvedčení na chov včelích matiek. V diskusii p. Rusnák požiadala o zaslanie všetkých pripomienok ku príručke NV, na TS sa dajú čerpať prostriedky ako na pokusné včelnice atď. diskutovalo sa o všetkom možnom aj o mulčovaní porastov a úhyne lietaviek, školeniach, lektoroch, o NV 337/2019, o distribúcii matiek aj zo zahraničia, o potrebe matiek na SR, o hodnotení včelstiev- na prvé miesto v hodnotení nedávať produkčné vlastnosti ale zdravotné, o náplni práce plemenárskeho zootechnika, o liste ktorý bol odoslaný ohľadom plemenárskeho zootechnika niekde sa stratil medzi MPRV SR a PS, o financovaní ÚVČ. o možnosti nákupu digitálneho polarimetra pre potreby zisťovania pôvodu a kvality medov na ÚVČ, o počte včelstiev a včelárov v CEHZ kde sú ich počty nadhodnotenú, nie sú zaznamenané jak výpadky včelstiev tak úmrtia včelárov, sú tam mŕtve duše atď.

V marci 2019 boli vyčíslené náklady na jedného pracovníka plemenárskej služby v plemenných chovoch včiel a spolu s jeho pracovnou náplňou boli všetky podklady zaslané na MPRV SR.

Na webe ZCHVMSKV boli zapracované nové metódy testovania včelích matiek. Týkalo sa to predovšetkým vykonávania hygienického testu, kde stačí usmrtiť 50 kukiel včelieho plodu, tiež bol aktualizovaný zoznam ŠCH, rozšírený o chov p. Štefaňáka aj jeho zaradenie do mapy plemenných chovov.

UK MPRV SR pre plemenné chovy včiel predložila ministerstvu listom dňa 27. 03. 2019 návrh na uznanie chovu línie „Júlia“ včely medonosnej kranského plemena, prevádzkovaného žiadateľom p. Jozefom Štefaňákom. MP RV SR na základe predložených dokumentov uznala Jozefovi Štefaňákovi chov línie „Júlia“ ako šľachtiteľský chov.

Pracovníci ÚVČ v Liptovskom Hrádku v roku 2019 vyšetřili 1826 vzoriek zimných mŕtvoliek včiel z plemenných chovov na akarapidózu s negatívnym výsledkom. Na nozematózu bolo vyšetrených 45 chovov, z toho 6 ŠCH a 39 RCH. Spolu to bolo 1826 vzoriek. Pozitívnych na nozému bolo 23 % vzoriek.

Po splnení podmienok vydania dekrétu chovateľa včelích matiek (podmienky sú uvedené v organizačnom poriadku ZCHVMSKV) bol vydaný dekrét 22 žiadateľom o jeho vydanie. Je to o 7 menej ako v r. 2018. V roku 2017 ich bolo vydaných 33 a v roku 2016 až 37. Na základe uvedeného konštatujeme, že za posledné 4 roky má počet vydaných dekrétov klesajúcu tendenciu.

Chovatelia včelích matiek, podľa zaslaných výkazov odchovaných matiek, odchovali v roku 2019 celkovo 7337 včelích matiek, z toho 332 nespárených, 6615 voľne spárených a 400 inseminovaných. Odpredaných matiek bolo 4147 (63 %) a použitých vo vlastnom chove 2468 (37 %). Inseminované boli hlavne matky uznaných slovenských línií 336 ks, ale aj vlastnej línie 52 ks, a dokonca aj importovaných línií 25 ks. Z importovaných línií bola najčastejšie inseminovaná línia Singer, potom Sklenár. Aktuálne evidujeme 778 plemenných včelstiev v plemenných chovoch. Pomoc na nákup včelích matiek podľa § 8, ods. 1 NV 135/2017 bola poskytnutá na 352 voľne spárených matiek a 22 inseminovaných. Cez SZV bola refundovaná pomoc na 247 matiek a cez Združenie Slovenskí včelári to bolo 127 matiek. Na pomoc pre TS nebola podaná žiadna žiadosť.

V roku 2019 bolo na SR oficiálne zo zahraničia dovezených 783 včelích matiek. Najviac matiek bolo dovezených z Maďarska, potom z Čiech a na treťom mieste z Poľska. Najviac matiek dovezených jednému majiteľovi bolo pre PD Malý Horeš - Pribeník. Toto družstvo 23.4.2019 doviezlo od dvoch dodávateľov z Maďarska 242 ks včelích matiek. Zaujímavé sú tiež dovozy matiek z Holandska 40 ks do Veľkých Úľan a 20 ks matiek z Talianska do obce Malé Dvorníky. Môžeme len dúfať, že to všetko boli matky kranského plemena. Tiež sme si vedomí nelegálneho dovozu matiek zo zahraničia.

V r. 2019 sa testovali včelie matky na 4 testáčnych staniciach. Z predchádzajúceho obdobia bolo v testovaní zaradených 24 matiek od 6-tich chovateľov matiek. Novoprijatých matiek na testovanie bolo 28 od 7 chovateľov. Na testovanie sa posielajú hlavne matky línie Cs, potom sú ešte v testovaní aj matky línie Vigor a Mošovčanka. Ukončené testovanie bolo u dvoch chovateľov, ktorí dodali matky na testovanie v r. 2017. U jedného chovateľa bolo testovanie ukončené bez výsledkov, keďže majiteľ testáčnej stanice umrel. Výsledky z testovania budú zverejnené v Newsletteri ÚVČ. Posledné výsledky z testovania matiek boli zverejnené v Newsletteri ÚVČ číslo 1/2019.

ÚVČ uskutočnil v r. 2019 tri akreditované kurzy vzdelávacieho programu Včelárska plemenárska práca, modul „Chov včelích matiek“. Dva kurzy sa uskutočnili v máji v Kráľovej pri Senci a v Košiciach, tretí kurz bol v júni v Liptovskom Hrádku. Spolu bolo zúčastnených 68 včelárov, skúšobným testom prešlo 56 z nich. Úspešným absolventom bolo vydané osvedčenie. Čiže 17,6 % testom nevyhovelo, preto im ani nebolo vydané žiadne osvedčenie. Najviac zúčastnených bolo v Kráľovej pri Senci (28 osôb) a najmenej v Košiciach (16 osôb). Okrem toho sa v Liptovskom Hrádku v júni uskutočnil kurz modulu „Inseminácia včelích matiek“, ktorého sa zúčastnilo 11 včelárov.

Združenie chovateľov včelích matiek SKV eviduje v roku 2019 67 členov, z toho 6 ŠCH, 58 RCH a troch nových členov, u ktorých bola v priebehu roka vykonaná kontrola chovov a odobraté vzorky včiel na zistenie príslušnosti ku kranskej včele. Všetci traja noví členovia Združenia majú viac ako 50 včelstiev, všetci včelári na VND typu B, jeden má B + CS aj LG- ale má aj tri stanovištia včelstiev. Evidenciu nemajú takú aká sa vyžaduje v plemenných chovoch, jeden nemá žiadnu, druhý píše na úle a tretí má nejakú nahradzujúcu kartu matiek ale to je všetko. Všetci traja musia začať viesť evidenciu na prepísaných tlačivách. Nikto z nich nemá plemenné matky z uznanej slovenskej línie, takže si budú musieť zakúpiť inseminované matky zo ŠCH, ak chcú do budúcnosti rozchovávať a predávať matky.

V testovaní majú matky títo chovatelia: Hôždala, M. Hužvár, Ján Sokol, Jozef Orem, Ing. Ján Vasil, Ing. Ľ. Gál, Peter Balák, G. Fotko, Ing. Zdenko Vrábel, Ing. Stanislav Mlynarčík, Ing. Ján Laporis. V platnosti majú testovanie ešte A. Kiss, SOS Pod Bánošom, Anna Novosádová, M. Priehoda, Václav Navrátil, Vl. Uhrin, J. Štefaňák, T. Kopernický, L. Zárecký, Z. Sárkányi a Ján Páchnik. Traja členovia, ktorí

mali matky na TS v Mošovciach, z objektívnych príčin u nich nebolo ukončené testovanie – sú to p. M. Maniak, Jozef Tóma a Marek Šteško. Týmto trom tiež ešte platí ako keby mali matky v testovaní. Tie mená, ktoré som nečítal a budú žiadať vydanie dekrétu, musia najprv dodať matky na testovanie uznaných slovenských línií.

Ďakujem, Jaroslav Gasper – tajomník ZCHVMSKV 7. 2. 2020

UZNESENIE

z výročnej členskej schôdze ZCHVMSKV zo dňa 7. marca 2020

I. Berie na vedomie :

- 1/ Výročnú správu ZCHVMSKV
- 2/ Správu o hospodárení ZCHVMSKV za rok 2019
- 3/ Správu revíznej komisie
- 4/ Správu mandátovej komisie
- 5/ Informáciu zo zasadnutia komoditnej rady

II. Schvaľuje :

- 1/ Návrh rozpočtu na rok 2020
- 2/ Nových členov ZCHVMSKV prijatých na tejto VČS : Mgr. Zachar Zoltán
Filip Ján
s.r.o. Mestské Lesy Kremnica
Bátovský Marián
- 3/ Mandátovú komisiu v zložení : Karol Laco, Mészáros Karol, Števko Marek
- 4/ Návrhovú komisiu v zložení : Sokol Vladimír, Ing. Uhrin Jozef, Lešiga Jozef
- 5/ Vydanie dekrétov iba plemenným chovom ktoré produkujú včelie matky z domácich uznaných línii.
- 6/ paušálne výdavky tajomníkovi ZCHVMSKV vo výške 60€ mesačne
- 7/ Radu štatútu v zložení : Ing. Kopernický Ján CSc., Maniak Martin, Ing. Gasper Jaroslav
- 7/ Chovateľské komisie v zložení:
  - Za **VSK**: Vladimír Sokol, Ing. Kopernický Ján za Úvč., Ing. Gasper Jaroslav
  - Za **SSK**: Ing. Mlynarčík Stanislav, Števko Marek, za Úvč., Ing. Gasper Jaroslav
  - Za **ZSK**: Laco Karol, Ing. Kollár Dušan, za Úvč., Ing. Gasper Jaroslav

III. Ukladá :

- 1/ Kontrolu nových členov s náhodným vybraním ďalších chovov
- 2/ Záujemcom o plemenné matky nahlásiť požiadavky o inseminačnú službu tajomníkovi združenia do 15. 4. v príslušnom roku
- 3/ Každý chovateľ včelích matiek musí odovzdať za rok 2020 matriku plemenných matiek a Výkaz odchovaných matiek do 1. 11. 2020
- 4/ ZCHVMSKV v spolupráci s PPO pripraví harmonogram inseminácie plemenných matiek v plemenných chovoch na základe odovzdaných požiadaviek od chovateľov
- 5/ Každoročne informovať na VČS o ukončení platnosti testácie matiek a tým strate nároku na získanie prostriedkov NPSRSV

- 6/ Uskutočniť seminár na tému : Šľachtenie včiel a Chov včelích matiek
- 7/ Pokračovať v aktualizácii a vedení webovej stránky Združenia
- 8/ Každý nový člen musí absolvovať kurz chovu včelích matiek s praktickými skúškami
- 9/ Plemenným chovom písomne požiadať ZCHVMSKV o navrátenie ešte žijúcich matiek z ukončeného testovania včelích matiek
- 10/ Výboru ZCHVMSKV zriadiť komisiu z plemenných chovov ktorej úlohou bude zakomponovanie nových zmien v príprave nového NARIADENIA VLÁDY Slovenskej republiky pre poskytovanie pomoci na vykonávanie opatrení zahrnutých do vnútroštátneho programu pre sektor včelárstva z dôrazom pre možnosť čerpania týchto prostriedkov aj pre plemenné chovy včelích matiek.
- 11/ Všetkým členom ZCHVMSKV aktívne sa podieľať na priamej propagácii pre nákup včelích matiek z registrovaných plemenných chovoch z dôrazom na propagáciu v odborných včelárskych periodikách.
- 12/ Všetkým členom ZCHVMSKV do budúcej VČS prispieť s návrhmi pre úpravu Stanov ZCHVMSKV.

V Liptovskom Hrádku 7. marca 2020

Zapísal : Sokol Vladimír